

Poradenské služby

Fúze a akvizice ve střední a východní Evropě 2006*

Česká republika

*connectedthinking

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Fúze a akvizice ve střední a východní Evropě 2006

Česká republika

Předkládáme vám nové vydání o fúzích a akvizicích v České republice za rok 2006 v kontextu současného vývoje ve střední a východní Evropě a na celém světě. Společnost PricewaterhouseCoopers analyzuje transakce v soukromém sektoru České republiky už 10 let a od roku 2003 zahrnuje naše analýza také privatizace (neboli transakce ve veřejném sektoru).

Pokračující růst celosvětového trhu fúzí a akvizic opět pozitivně ovlivnil i vývoj v České republice. Ve srovnání s minulým rokem vzrostl v roce 2006 počet transakcí v soukromém sektoru o 11 %.

Počet transakcí směřujících do České republiky ze zemí EU v roce 2006 ve srovnání s rokem 2005 mírně klesl - o 2 % (zahrnuje všechny země EU kromě ČR). Také podíl zemí Evropské unie na celkovém počtu transakcí směřujících do České republiky se nepatrně snížil, a to ze 74 % v roce 2005 na 72 % v roce 2006.

V roce 2006 jsme opět zaznamenali řadu transakcí (44) českých podniků v zahraničí, především do zemí střední a východní Evropy. Nejvíce zahraničních transakcí českých podniků se uskutečnilo na Slovensku (18). Pro srovnání – v roce 2005 bylo českými společnostmi uskutečněno 25 investic směřujících do zahraničí (12 z nich směřovalo na Slovensko).

Z průmyslových odvětví byl v loňském roce stejně jako o rok dříve nejaktivnější zpracovatelský průmysl se 65 transakcemi.

© 2007 PricewaterhouseCoopers. Všechna práva vyhrazena. „PricewaterhouseCoopers“ označuje všechny společnosti skupiny PricewaterhouseCoopers International Limited, z nichž každá je samostatným a nezávislým právním subjektem.

*connectedthinking je obchodní značka společnosti PricewaterhouseCoopers.

Výsledky studie

Počet transakcí

Průzkum PricewaterhouseCoopers zaznamenal během roku 2006 mírný nárůst na českém trhu fúzí a akvizic (o 11 %). Celkem bylo v roce 2006 zveřejněno 269 transakcí v soukromém sektoru, přičemž v letech 2005 a 2004 to bylo 242, resp. 185 transakcí. Tyto údaje potvrzují přetrvávající sílu českého trhu fúzí a akvizic (což platí i pro ostatní sledované země).

Míra zveřejnění ceny

Míra zveřejnění ceny transakcí v soukromém sektoru klesla v roce 2006 na 25 % ve srovnání s 30 % v letech 2005 i 2004.

Hodnota transakcí

Celková hodnota fúzí a akvizic na českém trhu, u kterých byla zveřejněna cena, vzrostla z 5,9 miliardy USD (62 transakcí) v roce 2005 na 6,2 miliardy dolarů (68 transakcí) v roce 2006.

Průměrná hodnota transakcí v českém soukromém sektoru byla 92 miliónů dolarů v roce 2006, což představuje mírný pokles oproti roku 2005 s 96 milióny dolarů. Pokud vyloučíme 18 transakcí v hodnotě nad 100 miliónů USD, byla loni průměrná hodnota transakce 24,5 miliónu USD, což představuje 44% nárůst ve srovnání s rokem 2005 (17 miliónů USD). Celkový objem 18 transakcí v soukromém sektoru, jejichž hodnota překročila 100 miliónů USD, dosáhl v loňském roce 5 mld. USD.

Největší soukromou transakcí na českém trhu byl odprodej české telekomunikační a vysílací společnosti České Radiokomunikace za 1 536 miliónů USD (34 mld. CZK). České Radiokomunikace byly odkoupeny skupinou zahraničních investorů Lehman Brothers, Mid Europa Partners a Al-Bateen Investment, kteří se díky této transakci stali vlastníky 39,2% podílu v české pobočce mobilního operátora T-Mobile. Prodejcem Českých Radiokomunikací byla holandská společnost Bivideon.

Druhou největší soukromou transakcí byla koupě 24,876% podílu v Zentivě největší evropskou farmaceutickou společností Sanofi-Aventis (Francie). Podíly byly koupeny od investičního fondu Warburg Pincus (19,6 %), některých manažerů a zaměstnanců Zentivy (4,5 %) a jednoho z bývalých manažerů Zentivy (0,7 %). Odprodej jejich podílů činí v součtu uvedených 24,8 %. Předpokládaná kupní cena byla 517,7 miliónu USD (13 mld. CZK). Zentiva drží vedoucí postavení na farmaceutickém trhu v České republice, na Slovensku a v Rumunsku, přičemž na Slovensku odkoupila v roce 2005 majoritní podíl ve společnosti Sicomed.

Miroslav Bratrych, ředitel, Poradenství při transakcích,
PricewaterhouseCoopers

„Mezi roky 2005 a 2006 v České republice dále narostl počet transakcí uzavřených finančními investory (private equity fondy). V důsledku přebytku likvidity na světových trzích dále roste objem prostředků, které jsou tito investoři připraveni investovat také v zemích střední a východní Evropy. Tradičně nejatraktivnějšími odvětvími jsou pro ně telekomunikace, média a služby. Během roku 2006 nicméně investovaly private equity fondy i do jiných oborů, například do zpracovatelského průmyslu. Tyto trendy dále ukazují, že pro finanční investory je rozhodující jejich očekávaný výnos podmíněný budoucí ziskovostí cílové společnosti, nikoliv obor podnikání.“

Privatizace

V roce 2006 byly zaznamenány pouze tři privatizace, z nichž dvě provedla Česká konsolidační agentura a jednu město Ústí nad Labem. Celková hodnota všech tří privatizací dosáhla částky 140 miliónů USD.

Největší transakcí ve veřejném sektoru byl prodej společnosti Aero Vodochody společnosti Oakfield z investiční skupiny Penta na konci roku 2006. Kupní cena dosáhla přibližně hodnoty 130 miliónů USD. Aero Vodochody je silně zadluženou společností, úkoly nového vlastníka budou proto především finanční restrukturalizace společnosti, zlepšování ziskovosti a nabývání nových obchodů.

Průmyslová odvětví

Stejně jako v minulých letech byla většina transakcí (65) na českém trhu uzavřena v sektoru zpracovatelského průmyslu (nárůst z 57 v roce 2005). Druhé místo obsadil v roce 2006 sektor veřejných služeb se 32 transakcemi, následovaný výrobou potravin a nápojů s 31 transakcí. V odvětví veřejných služeb došlo k výraznému zvýšení počtu transakcí ve srovnání s 18 transakcemi v roce 2005.

Není překvapivé, že v České republice zaznamenává trvale nejvyšší počet transakcí **zpracovatelský průmysl**, který je zavedeným odvětvím s dlouholetou přitažlivostí pro investory. Mezi větší zveřejněné transakce patřily prodej firmy Kablo elektro dánskému průmyslovému koncernu NKT Cables či prodej MSA ruské skupině Celjabinskij Truboprokatnyj Zavod.

Loňský výrazný nárůst trhu fúzí a akvizic v odvětví **veřejných služeb** (o více než 77 %) dokládá zvýšený zájem o tento sektor. Mezi domácí transakce patřilo například uvolnění 39,04% podílu v Severočeské energetice slovenskou finanční skupinou J&T za cca 171,5 miliónu USD (4,1 miliardy CZK). Tento podíl odkoupila společnost ČEZ a navýšila tím svůj podíl v Severočeské energetice na 96,14 %. V tomto sektoru se také během minulého roku objevily transakce mezi společnostmi RWE a E.ON. Mezi transakcemi směřujícími do zahraničí byly tři významné akvizice společnosti ČEZ – dvě v Polsku a jedna v Bulharsku.

Přestože počet transakcí v **telekomunikačním průmyslu** poklesl ze 13 v roce 2005 na 7 v roce 2006, uskutečnila se v tomto sektoru nejobemnější soukromá transakce loňského roku – výše zmiňovaný prodej Českých Radiokomunikací. Další zajímavou transakcí v oblasti telekomunikací byl například prodej Tele2 za cca 18,8 miliónu USD Českým Radiokomunikacím. Při této transakci byla společnost PricewaterhouseCoopers vedoucím poradcem vlastníků Tele2, kteří spadají pod švédskou telekomunikační skupinou Tele 2AB.

Zajímavou transakcí v odvětví **výroby potravin a nápojů** byl například prodej společnosti Poděbradka, která je druhým největším hráčem na trhu s minerální vodou. Kupující stranou byly Karlovarské minerální vody. Dále proběhly například prodeje společností Český olej, Jemča, Promil a jiných.

Investice do a ze zahraničí

Podíl zahraničních investic na celkovém počtu soukromých transakcí v ČR poklesl z 52 % v roce 2005 na 47 % v roce 2006. Navzdory tomuto poklesu dosáhly zveřejněné transakce v oblasti fúzí a akvizic objemu 4 572 miliónů USD, což je více než v roce 2005, kdy investice dosáhly 4 096 miliónů USD.

V roce 2006 jsme zaznamenali 44 transakcí, které české společnosti provedly směrem do zahraničí. To znamená výrazný (76%) nárůst ve srovnání s rokem 2005, kdy bylo zaznamenáno pouze 25 transakcí. Nejoblíbenější cílovou zemí pro české investory bylo Slovensko s 18 investicemi (v roce 2005 pouze 12). Další cílové země zahrnují Polsko (6) a Německo (5). Více než jedna transakce se uskutečnila také v Bulharsku, na Ukrajině, v Rumunsku, Maďarsku a Číně. Největší investice do zahraničí provedl v roce 2006 ČEZ, který investoval více než 259 miliónů USD v Bulharsku (elektrárna ve Varně) a 460 miliónů USD v Polsku (dvě elektrárny).

Miroslav Bratrych, ředitel, Poradenství při transakcích,
PricewaterhouseCoopers

„Další nárůst transakcí českých společností v zahraničí v roce 2006 potvrzuje, že některé domácí společnosti svou velikostí a působností přesáhly hranice Česka, a aby si i nadále zachovaly konkurenceschopnost vůči nadnárodním skupinám, musí růst akvizicemi v zahraničí. Důležité zahraniční akvizice uzavřely Ioni ČEZ, PPF, Agrofert Holding a Zentiva.“

Kontakty

Chris Butters, partner, Poradenství při transakcích
+420 251 151 203, chris.butters@cz.pwc.com

Miroslav Bratrych, ředitel, Poradenství při transakcích
+420 251 152 084, miroslav.bratrych@cz.pwc.com

www.pwc.cz

www.pwc.com